

Η

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

1ο ΚΛΙΜΑΚΙΟ

Συνήλθε στην έδρα της στις 21 Ιανουαρίου 2022 με την εξής σύνθεση: Ελευθερία Καλαμιώτη, Πρόεδρος και Εισηγήτρια, Ειρήνη Αποκάρδου και Αθηνά Μπουζιούρη, Μέλη.

Για να εξετάσει την από 16-12-2021 με Γενικό Αριθμό Κατάθεσης Α.Ε.Π.Π. 2325/17.12.2021 Προδικαστική Προσφυγή του Οικονομικού φορέα με την επωνυμία «...» (εφεξής η «προσφεύγουσα»), που εδρεύει στο ... (οδός ... αρ. ...) και εκπροσωπείται νόμιμα.

Κατά του ... (εφεξής η «αναθέτουσα αρχή»), όπως εκπροσωπείται νόμιμα και κατά της υπ' αριθ. πρωτ. 688/06-12-2021 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής.

Της παρεμβαίνουσας με την επωνυμία «...» και τον διακριτικό τίτλο «....» (εφεξής η «παρεμβαίνουσα»), που εδρεύει στ.. ... (οδός ... αρ. – ...), όπως νόμιμα εκπροσωπείται.

Με την προδικαστική προσφυγή, η προσφεύγουσα αιτείται να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη υπ' αριθ. πρωτ. 688/06-12-2021 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της αναθέτουσας αρχής, η οποία ελήφθη στην υπ' αριθ. 522 Συνεδρίαση του της 26ης Νοεμβρίου 2021 και με την οποία η αναθέτουσα ενέκρινε τα από 23-7-21 και 4-11-21 Πρακτικά της Επιτροπής Αξιολόγησης Προσφορών του Ανοιχτού Ηλεκτρονικού Διαγωνισμού ... για τη σύναψη σύμβασης που αφορά την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων του και του περιβάλλοντος χώρου/κήπου, κήρυξε προσωρινό ανάδοχο την παρεμβαίνουσα με τιμή προσφοράς 607.142,56€ με ΦΠΑ και απέρριψε την προσφορά της προσφεύγουσας, καθώς επίσης αιτείται και την ακύρωση και κάθε άλλης συναφούς πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής.

Με την παρέμβασή της η παρεμβαίνουσα επιδιώκει την απόρριψη της προσφυγής και τη διατήρηση της ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης με την οποία έχει ανακηρυχθεί προσωρινή ανάδοχος.

Η συζήτηση άρχισε αφού άκουσε την Εισηγήτρια Ελευθερία Καλαμιώτη

Αφού μελέτησε τα σχετικά έγγραφα

Σκέφτηκε κατά τον Νόμο

1. Επειδή για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο σύμφωνα με τα άρθρα 363 του Ν. 4412/2016 και 5 του Π.Δ. 39/2017, ποσού 3.150,00 ευρώ (βλ. ηλεκτρονικό παράβολο με κωδικό ..., την από 16-12-2021 πληρωμή στην ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ και την εκτύπωση από τη σελίδα της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Οικονομικών με την ένδειξη «δεσμευμένο»), το οποίο υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη αξία της σύμβασης 630.000,00 ευρώ άνευ ΦΠΑ, μη συνυπολογιζόμενης της εκτιμώμενης αξίας του δικαιώματος προαίρεσης.

2. Η προσβαλλόμενη εκδόθηκε στο πλαίσιο του διεθνούς ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού δυνάμει της υπ' αρ... Διακήρυξης της αναθέτουσας αρχής, με ημερομηνία αποστολής στην Επίσημη Εφημερίδα της Ε.Ε. την 22-03-2021, με αντικείμενο της σύμβασης την παροχή υπηρεσιών καθαρισμού των κτιριακών εγκαταστάσεων του και του περιβάλλοντος χώρου/κήπου για χρονικό διάστημα εικοσιτεσσάρων (24) μηνών, με κριτήριο κατακύρωσης την πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει τιμής, συνολικής προϋπολογισθείσας δαπάνης 630.000,00 € πλέον Φ.Π.Α. 24 % (781.200,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24 %, 151.200,00 € Φ.Π.Α. 24 %), με δικαίωμα προαίρεσης διάρκειας δώδεκα (12) μηνών, εκτιμώμενης αξίας 315.000,00 € πλέον Φ.Π.Α. 24 % (390.600,00 € συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α. 24 %, 75.600,00 € Φ.Π.Α. 24 %). Η καταληκτική ημερομηνία παραλαβής των προσφορών ορίστηκε η 05/05/2021 ημέρα Τετάρτη και ώρα 12.00 μεσ. σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 1 και 4. του άρθρου 27 και της παρ. 1. και 2. του άρθρου 60 του Ν. 4412/2016. Αντικείμενο της σύμβασης, το οποίο περιγράφεται στα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ Ι και ΙΙΙ της άνω Διακήρυξης, είναι η παροχή Υπηρεσιών Καθαρισμού του κτιριακού συγκροτήματος της αναθέτουσας αρχής και του περιβάλλοντος χώρου/κήπου. Οι προς καθαρισμό χώροι περιλαμβάνουν την παλαιά, τη νέα πτέρυγα, καθώς και τον περιβάλλοντα χώρο / κήπο. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες κατατάσσονται στους

ακόλουθους κωδικούς του Κοινού Λεξιλογίου δημοσίων συμβάσεων (CPV) : ... (Υπηρεσίες Καθαρισμού), ΚΩΔΙΚΟΣ Οι Τεχνικές Προδιαγραφές και απαιτήσεις της σύμβασης περιγράφονται αναλυτικά στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ, το οποίο προσαρτάται στην άνω Διακήρυξης και αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής.

Στο άνω διαγωνισμό συμμετείχαν η προσφεύγουσα, η παρεμβαίνουσα, καθώς και οι εταιρείες ..., ..., ..., ..., ..., Κατόπιν αποσφράγισης των τεχνικών προσφορών και ελέγχου των δικαιολογητικών συμμετοχής από την αρμόδια Επιτροπή, με το από 23-7-21 πρακτικό αποσφράγισης και αξιολόγησης των προσφορών, διαπιστώθηκε ότι δεν συντρέχουν λόγοι αποκλεισμού καμίας εκ των συμμετεχουσών εταιρειών, καθώς και ότι πληρούνται τα κριτήρια επιλογής, έγιναν αποδεκτά όλα τα δικαιολογητικά συμμετοχής και συνεχίστηκε η διαγωνιστική διαδικασία με όλες τις συμμετέχουσες εταιρείες. Εν συνεχεία, η αρμόδια Επιτροπή του Διαγωνισμού μετά από έλεγχο και αξιολόγηση των οικονομικών προσφορών και κατόπιν των διευκρινίσεων που ζητήθηκαν και εστάλησαν από τις συμμετέχουσες εταιρείες, με το από 4-11-21 Πρακτικό της, απέρριψε τις οικονομικές προσφορές όλων των λοιπών εταιρειών και έκανε δεκτή την προσφορά της παρεμβαίνουσας, την οποία κήρυξε ως προσωρινή ανάδοχο του προκειμένου διαγωνισμού με τιμή προσφοράς 607.142,56€ πλέον ΦΠΑ.

Με την προσβαλλόμενη, η προσφορά της προσφεύγουσας απορρίφθηκε για τους εξής λόγους, όπως αυτοί αναφέρονται στο από 4.11.2021 Πρακτικό της Επιτροπής Διενέργειας του διαγωνισμού, όπου αναφέρει επί λέξει ότι: «Α) Στο αρχείο "Ανάλυση κόστους ώρας, ΕΡΓΟΔΟΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ, κελί 4 Α ο συμμετέχων αναφέρει ότι υπολογίζει τις συνολικές προκύπτουσες από το έργο εργοδοτικές εισφορές (περίοδος 7.7.2021 – 6.7.2023) με βάση το ποσοστό 24,69%. Πλην όμως, κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς, ήτοι την 05.05.2021, ίσχυε ο Ν. 4756/2020, με βάση τον οποίο οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για εργαζόμενο με βαρέα ένσημα, μειώθηκαν σε ποσοστό 24,69% για πλήρη απασχόληση και ποσοστό 25.17% για μερική απασχόληση, μόνο έως και την 31η.12.2021 και όχι για το πέραν αυτού χρονικό διάστημα. Υπολογίζοντας δε ο συμμετέχων τις ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα μειωμένα αυτά ποσοστά και για το πέραν της 3ης.12.2021 χρονικό διάστημα υπέβαλε προσφορά κατά

παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας και πρέπει αυτή να απορριφθεί. Σημειώνεται ότι ουδεμία επίδραση ασκεί στο παραδεκτό της εν λόγω προσφοράς, το γεγονός ότι εν συνεχεία με το Ν. 4826/2021 (ο οποίος δημοσιεύθηκε σε ΦΕΚ στις 7.9.2021 και άρα σε μεταγενέστερο χρόνο από τη δημοσίευση της διακήρυξης και μετά τη λήξη της προθεσμίας υποβολής των προσφορών την 5.5.2021) η εν λόγω μείωση εισφορών παρατάθηκε και για το έτος 2022. Με βάση τα παραπάνω, τα μέλη της επιτροπής διενέργειας του διαγωνισμού γνωμοδοτούν υπέρ της απόρριψης της προσφοράς της εταιρείας Alter ego για τον λόγο ότι δεν υπολογίζει ορθά τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για τα έτη 2022 και 2023. Ο συμμετέχων θα έπρεπε να έχει υπολογίσει τις εργοδοτικές εισφορές με τη μείωση που προβλέπει ο νόμος μόνο για την περίοδο από 7.7.2021 – 31.12.2021, ενώ για την περίοδο 1.1.2022 – 6.7.2023, θα έπρεπε να τις έχει υπολογίσει με βάση το αυξημένο ποσοστό που ίσχυε πριν από τη δημοσίευση της εν λόγω ρύθμισης».

3. Επειδή, η διακήρυξη απεστάλη στην Υπηρεσία Εκδόσεων της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για δημοσίευση στις 22-03-2021, το πλήρες κείμενο της διακήρυξης καταχωρήθηκε στο Κεντρικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ) στις 26-03-2021 με ΑΔΑΜ ..., καθώς και στη διαδικτυακή πύλη του ΕΣΗΔΗΣ, όπου ο επίμαχος διαγωνισμός έλαβε αύξοντα αριθμό ΕΣΗΔΗΣ

4. Επειδή, ο επίδικος διαγωνισμός που προκήρυξε η αναθέτουσα αρχή ενόψει του αντικειμένου του, της προϋπολογισθείσας αξίας της σύμβασης και του χρόνου εκκίνησης της διαδικασίας ανάθεσης εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του Βιβλίου IV του Ν. 4412/2016.

5. Επειδή η υπό εξέταση προδικαστική προσφυγή: α) έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα καθόσον απεστάλη στις 16-12-2021 στην ΑΕΠΠ με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, λαμβανομένου υπ' όψιν ότι η προσβαλλόμενη κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα στις 06-12-2021 μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού, β) ασκήθηκε με τη χρήση του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος Ι του ΠΔ 39/2017. Η κρινόμενη προσφυγή παραδεκτά υποβλήθηκε διά μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στην ΑΕΠΠ στην διεύθυνση proedros@aepp-procurement.gr και ώρα 16:05, λόγω τεχνικών προβλημάτων του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ.), τα οποία βεβαιώνονται

με το υπ' αριθ. 43492 ΕΞ 2021 08.12.2021 έγγραφο και το υπ' αρ. 444994 ΕΞ 2021 20.12.2021 της Δ/σης Διαχείρισης, Ανάπτυξης και Υποστήριξης ΕΣΗΔΗΣ του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και βρίσκονται αναρτημένα στον ιστότοπο του ΕΣΗΔΗΣ, καθώς κατά τον χρόνο υποβολής της κρινόμενης προσφυγής, ήτοι την 16-12-2021, το υποσύστημα ΕΣΗΔΗΣ Προμήθειες και Υπηρεσίες, διά του οποίου διενεργείται ο προκείμενος διαγωνισμός εξακολουθούσε να βρίσκεται εκτός λειτουργίας.

6. Επειδή, η προσφεύγουσα θεμελιώνει έννομο συμφέρον για την άσκηση της κρινόμενης προσφυγής καθόσον έχει αποκλειστεί από τον διαγωνισμό με την προσβαλλόμενη, της οποίας επιδιώκει την ακύρωση.

7. Επειδή στις 17-12-2021 η αναθέτουσα αρχή προέβη σε κοινοποίηση της υπό εξέταση προσφυγής με μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, προς όλους τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με το άρθρο 9 παρ. 1 α του ΠΔ 39/2017.

8. Επειδή η παρεμβαίνουσα άσκησε μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού εμπροθέσμως στις 24-12-2021 την με ίδια ημερομηνία παρέμβασή της δοθέντος ότι έλαβε γνώση στις 17-12-2021 της υπό εξέταση προδικαστικής προσφυγής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 362 του ν. 4412/2016. Η παρεμβαίνουσα, δε, έχει προφανές έννομο συμφέρον να παρέμβει, αφού επιδιώκει τη διατήρηση ισχύος της προσβαλλόμενης πράξης, με την οποία έχει αναδειχθεί προσωρινή ανάδοχος.

9. Επειδή με την υπ' αριθμ. 3344/2021 Πράξη της Προέδρου του 1^{ου} Κλιμακίου, ορίσθηκε Εισηγητής και ημερομηνία εξέτασης της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής και κλήθηκε η αναθέτουσα αρχή να υποβάλει τις απόψεις της επί της υπό εξέταση προσφυγής και επί του αιτήματος λήψης προσωρινών μέτρων.

10. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε στις 23-12-2021 τις απόψεις της επί του αιτήματος αναστολής της υπό εξέταση προσφυγής, ενώ η προσφεύγουσα ανήρτησε μέσω της «Επικοινωνίας» του ηλεκτρονικού τόπου του διαγωνισμού την 27-12-2021 το με ίδια ημερομηνία Υπόμνημά της προς αντίκρουση των απόψεων της αναθέτουσας αρχής, το οποίο λαμβάνεται υπόψη από το αποφασίζον Κλιμάκιο, σύμφωνα με το άρθρο 365 παρ. 1, εδ.δ' Ν.4412/2016, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το ν. 4782/2021 διότι οι ως άνω

από 23-12-2021 απόψεις της αναθέτουσας αρχής αναφέρονται και στην κρινόμενη προσφυγή και στον λόγο αυτής.

11. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή υπέβαλε εμπρόθεσμα στις 30-12-2021 τις απόψεις της, σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. β της παρ. 1 του άρθρου 365 του ν. 4412/2016, επί της υπό εξέταση προσφυγής.

12. Επειδή, σε συνέχεια των ανωτέρω, η υπό εξέταση προσφυγή νομίμως εισάγεται ενώπιον του 1^{ου} Κλιμακίου της ΑΕΠΠ σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 346 και 360 του ν. 4412/2016 και του άρθρου 3 του Π.Δ/τος 39/2017.

13. Επειδή, η προσφεύγουσα στην υπό κρίση προσφυγή της ισχυρίζεται ότι «[...] Η αναθέτουσα αρχή απέρριψε την προσφορά μας διότι όπως ισχυρίζεται η εταιρία μας δεν υπολόγισε σωστά τις ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για τα έτη 2022 και 2023 καθώς έπρεπε να υπολογίσει τις εργοδοτικές εισφορές με τη μείωση που προβλέπει ο νόμος 4756/2020 μόνο για την περίοδο 7-7-21 – 31-12-21, ενώ για την περίοδο 1-1-2022 – 6-7-2023, θα έπρεπε να τις είχε υπολογίσει με βάση το αυξημένο ποσοστό που ίσχυε πριν από τη δημοσίευση της εν λόγω ρύθμισης και σημειώνει επίσης ότι ουδεμία επίδραση ασκεί στο παραδεκτό της προσφοράς μας το γεγονός ότι εν συνεχεία με το ν. 4826/2021, η εν λόγω μείωση των εισφορών παρατάθηκε και για το έτος 2022. Σύμφωνα με το άρθρο 31, με καταρχήν ισχύ μέχρι 31-12-2021, του ν. 4756/2020 [...] Επομένως, από το ισχύον κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023, της προβλεπόμενης διετούς διάρκειας της σύμβασης, ενώ προδήλως ουδείς δύναται κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα επόμενα αυτά έτη. Ως εκ τούτου, δεν δύναται να υποστηριχθεί ότι κατά τα έτη 2022 και 2023 (αλλά ούτε για το 2024), το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών θα ανέρχεται μετά βεβαιότητας σε 25,17%, και επί τη βάση παραδοχής -και όχι βεβαιότητας- περί το μέλλοντα νόμο να αποκλείσει νομίμως προσφορά σε διαγωνισμό. Περαιτέρω, η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει καμία ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς, δοθέντος ότι το αντικείμενο της σύμβασης καταλαμβάνει και τα έτη 2022 και 2023 (αλλά ενδεχομένως και το 2024),

συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα εν λόγω έτη, η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 616/2021, 1485/2021, 1556/2021). Σημειωτέον, επίσης, ότι η αναθέτουσα δεν προέβη σε άρση της άνω ασάφειας, μέσω σχετικών διευκρινίσεων. Επομένως, ενόψει της προεκτεθείσας ασάφειας του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο εκ μέρους μας υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών, βάσει των ισχυουσών κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς νομοθετικών διατάξεων (και όχι βάσει μελλοντικής και αβέβαιης νομοθετικής ρύθμισης), είχε ως αποτέλεσμα ότι η οικονομική μας προσφορά υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους. Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ερειδόμενος σε παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας. Και τούτο διότι δεν νοείται εν προκειμένω παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν προβλεπόταν από τη νομοθεσία το ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών που ήθελε ισχύσει κατά τα έτη 2022 και 2023, ως και για το έτος 2024. Και ειδικά δεν προβλεπόταν στον νόμο ότι από 1-1-2022 και μετά οι εισφορές θα επανέρχονταν στο προγενέστερο των μειώσεων αρχικό αυξημένο ποσοστό τους, αφού ουδείς μπορεί κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει την νομοθετική βούληση. Σημειωτέον ότι, ως και η αναθέτουσα διαλαμβάνει, ήδη κατά τον χρόνο σύνταξης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον ν. 4826/2021, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών παρατάθηκε και για το έτος 2022 και συγκεκριμένα ορίζεται: [...] Σύμφωνα με την *ad hoc* νομολογία της ίδιας της ΑΕΠΠ με τις 1556/2021 και υπ' αριθ. 616/2021 αποφάσεις της, κατά την πλειοψηφική μάλιστα άποψη στην υπ' αριθ. 43 σκέψη της υπ' αριθ. 616/2021 αναφέρει [...] Σύμφωνα δε με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4756/2020 (Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη - εργαζομένου) και ειδικότερα στο Β' μέρος, άρθρα 31-47, επιδιώκεται [...] Επίσης ο ίδιος ο ΕΦΚΑ σε ανάλογη περίπτωση προσφυγής, με αναθέτουσα αρχή τον ίδιο χαρακτηριστικά στις απόψεις του αναφέρει ότι : «...Σύμφωνα με την ανωτέρω αιτιολογική έκθεση και έτσι όπως ερμηνεύονται οι προθέσεις του νομοθέτη, η λήξη της ισχύος των

διατάξεων αυτών δεν είναι βέβαιο ότι σημαίνουν επαναφορά στο πρότερο καθεστώς ή σε περαιτέρω διόρθωση». Ένα άλλο δεδομένο που δεν υπήρχε η δυνατότητα προνόησης και πρόβλεψης από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς, είναι η επιγενόμενη αύξηση του κατώτατου και ημερομισθίου κατά 2% από 1ης Ιανουαρίου 2022. Με το δεδομένο ότι, λόγω της γενικότερης κατάστασης της πανδημίας, οι αμοιβές και οι εισφορές προσαρμόζονται ανάλογα, ο πιο ασφαλής τρόπος υγιούς ανταγωνισμού, ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων είναι η συμμετοχή τους με τα ισχύοντα κατά την ημέρα κατάθεσης της προσφοράς. Επομένως, η αναθέτουσα αρχή παρά το νόμο απέρριψε την προσφορά μας ως παραβιάζουσα την ισχύουσα νομοθεσία. [...]

14. Επειδή, η παρεμβαίνουσα στην άνω παρέμβασή της, ισχυρίζεται ότι «[...] Οι ισχυρισμοί αυτοί της προσφεύγουσας είναι αβάσιμοι και μη νόμιμοι. Διότι κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς υπήρχε νομοθετική ρύθμιση ορίζουσα το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών και συγκεκριμένα: (α) Με το άρθρο 97 του Ν 4387/2016 ορίστηκε το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για το χρονικό διάστημα από 01.06.2019 ως εξής: οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για εργαζόμενο με βαρέα ένσημα (δηλαδή για εργαζόμενο με απασχόληση 30 ωρών και πλέον εβδομαδιαίως) ορίστηκαν σε ποσοστό 26,96% επί των μικτών αποδοχών του και οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για εργαζόμενο με μικτά ένσημα (δηλαδή απασχολούμενο για λιγότερες από 30 ώρες εβδομαδιαίως) ορίστηκαν σε ποσοστό 24,81% Εν συνεχεία, με το άρθρο 48 του Ν.4670/2020 μειώθηκε από 1.6.2020 το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη, που αφορούν απασχολούμενους με καθεστώς πλήρους 8ωρης απασχόλησης συμπεριλαμβανομένων των απασχολούμενων στο Δημόσιο Τομέα με σχέση Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου ή Αορίστου Χρόνου. Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για εργαζόμενο με βαρέα ένσημα ανέρχονταν την 01.06.2020 σε ποσοστό 26,48% για πλήρη 8ωρη απασχόληση και σε ποσοστό 26,96% για μερική απασχόληση 30 ωρών και πλέον, αλλά μικρότερη των 40 ωρών εβδομαδιαίως, για εργαζόμενο δε μερικής απασχόλησης με μικτά ένσημα (δηλαδή απασχολούμενο για λιγότερες από 30 ώρες εβδομαδιαίως) σε ποσοστό 24,81%. Περαιτέρω, με το άρθρο 31 του Ν. 4756/2020 ορίστηκε ότι οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων

μειώνονται για το χρονικό διάστημα από 1η Ιανουαρίου 2021 κατά τα λεπτομερώς αναφερόμενα στη διάταξη αυτή ποσοστά έναντι του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020. Με την εν λόγω ρύθμιση οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για εργαζόμενο με βαρέα ένσημα και πλήρη 8ωρη ημερήσια απασχόληση μειώθηκαν σε ποσοστό 24,69%, για εργαζόμενο με βαρέα ένσημα και απασχόληση μικρότερη των 40 ωρών εβδομαδιαίως σε ποσοστό 25,17% και για εργαζόμενο μερικής απασχόλησης με μικτά ένσημα (απασχόληση μικρότερη των 30 ωρών εβδομαδιαίως) σε ποσοστό 23,02% . Η μείωση αυτή ορίζεται ρητώς στην ως άνω διάταξη ότι ισχύει μέχρι την 31η.12.2021. Συνεπώς, βάσει της διάταξης αυτής, μετά την 31.12.2021 οι ασφαλιστικές εισφορές επανέρχονται στο ύψος που ίσχυε την 01.06.2020. Τέλος με το άρθρο 81 του Ν. 4826/2021, που δημοσιεύθηκε στις 07.09.2021, η ανωτέρω θεσπισθείσα με το Ν. 4756/2020 μείωση των ασφαλιστικών εισφορών παρατάθηκε μέχρι την 31η.12.2022. Από τις ανωτέρω νομοθετικές ρυθμίσεις, προκύπτει ότι κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της προσφεύγουσας (: 04.05.2021) το θεσμοθετημένο ύψος των ασφαλιστικών εισφορών για το χρονικό διάστημα μετά την 31η.12.2021 ανερχόταν στα ποσοστά που ίσχυαν κατά την 01η.06.2020 και, επομένως, κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς της προσφεύγουσας δεν είχαν ισχύ οι μειώσεις των ασφαλιστικών εισφορών που είχαν θεσπισθεί με τη διάταξη του άρθρου 31 του Ν. 4756/2020. (β) Στον όρο 2.6.4 της Διακήρυξης προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι η οικονομική προσφορά θα πρέπει να περιλαμβάνει το σύνολο των επιβαρύνσεων εκτός από τον Φ.Π.Α., δηλαδή θα πρέπει να περιλαμβάνει τις δαπάνες για αποδοχές εργαζομένων, ασφαλιστικές εισφορές, διοικητικό κόστος, κρατήσεις, αναλώσιμα υλικά και εργολαβικό κέρδος, καθώς και κάθε είδους άλλη δαπάνη, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης, αλλά και ειδικά θα πρέπει να περιλαμβάνει το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά των αποδοχών κατά το άρθρο 68 του Ν. 3863/2010. Επιπροσθέτως, οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν να συντάξουν την οικονομική τους προσφορά σύμφωνα με τα υποδείγματα του Παραρτήματος V της διακήρυξης, συμπληρώνοντας όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στους σχετικούς πίνακες, στα οποία περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, διακριτά και το κόστος των εργοδοτικών

ασφαλιστικών εισφορών. Εξάλλου στον όρο 2.6.6 της διακήρυξης προβλέπεται ρητώς και σαφώς ότι η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά η οποία δεν υποβάλλεται με τον τρόπο και το περιεχόμενο που ορίζεται μεταξύ άλλων στον ανωτέρω όρο 2.6.4, η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή η οποία παρουσιάζει ελλείψεις ως προς τα δικαιολογητικά που ζητούνται από τα έγγραφα της διακήρυξης και αποκλίσεις ως προς τους όρους και τις τεχνικές προδιαγραφές της σύμβασης. Ειδικά δε στον ανωτέρω όρο 2.6.6 της διακήρυξης (περ. ζ) ορίζεται ότι «οι τιμές θα αναπροσαρμόζονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης μόνο κατά το ποσοστό της αυξομείωσης των ελάχιστων νόμιμων αποδοχών των εργαζομένων και των ασφαλιστικών εισφορών, που τυχόν θα προκύψει από συλλογική σύμβαση εργασίας που θα ισχύσει μετά την υποβολή της προσφοράς, είτε από νομοθετική ρύθμιση που θα θεσπιστεί μετά την υποβολή της προσφοράς. Σύμφωνα με τους ανωτέρω όρους της διακήρυξης οι συμμετέχοντες οφείλουν να υπολογίσουν τις πάσης φύσεως αποδοχές και ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων που θα απασχοληθούν στο έργο με βάση τις διατάξεις που ίσχυαν κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς τους, σε αντίθετη δε περίπτωση η προσφορά απορρίπτεται ως απαράδεκτη. Από τους προαναφερθέντες όρους της διακήρυξης, και ιδίως από τον όρο που προβλέπει αναπροσαρμογή των τιμών σε περίπτωση αυξομείωσης των ασφαλιστικών εισφορών μετά την υποβολή της προσφοράς, προκύπτει με απόλυτη σαφήνεια ότι οι διαγωνιζόμενοι όφειλαν να υπολογίσουν τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων αποκλειστικά και μόνο βάσει των ισχυουσών κατά την ημερομηνία υποβολής της προσφοράς τους διατάξεων. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω είναι εντελώς αβάσιμος και μη νόμιμος ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας ότι από το ισχύον κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023. Ως εκ τούτου, δεν καταλείπεται αμφιβολία ότι οι εργοδοτικές εισφορές δεν έπρεπε να υπολογιστούν για τα έτη 2022 και 2023 με το μειωμένο ποσοστό 24,69% για πλήρη απασχόληση και 25,17% για μερική απασχόληση, όπως υπολογίσθηκαν από την προσφεύγουσα στην προσφορά της, δοθέντος ότι

κατά την υποβολή της προσφοράς, το μειωμένο ποσοστό, το οποίο προσδιορίστηκε με αναφορά στο ποσοστό που ήδη ίσχυε, δεν εκτείνονταν πέραν συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, ήτοι η ως άνω μείωση είχε βέβαιη και περιορισμένη διάρκεια μέχρι την 31.12.2021 και μόνο. Εν προκειμένω, ως παραδέχεται η προσφεύγουσα, υπολόγισε στην οικονομική της προσφορά μειωμένες εργοδοτικές εισφορές για όλο το συμβατικό διάστημα, με αποτέλεσμα, η προσφορά της να υπολείπεται του ελάχιστου νόμιμου κόστους κατά το ισχύον θεσμικό πλαίσιο καθώς, το μειωμένο ποσοστό δεν ίσχυε για το διάστημα της διάρκειας της υπό ανάθεση σύμβασης κατά την υποβολή της προσφοράς της. Επομένως, η προσφορά της παρεμβαίνουσας βασίμως και νομίμως απορρίφθηκε, κατά δέσμια αρμοδιότητα της αναθέτουσας αρχής, ως απαράδεκτη, σύμφωνα με τις αρχές της τυπικότητας, της ίσης μεταχείρισης και της διαφάνειας.

3.- Ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας, ότι ουδείς δύναται κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα επόμενα έτη, προβάλλεται αλυσιτελώς στην παρούσα περίπτωση, διότι, όπως προαναφέρθηκε, κατά τους όρους της διακήρυξης, στον υπόψη διαγωνισμό ουδεμία ασκεί επιρροή η οποιαδήποτε μελλοντική, δηλαδή μετά την υποβολή των προσφορών, νομοθετική ρύθμιση σχετιζόμενη με τις ασφαλιστικές εισφορές των εργαζομένων, αφού η όποια αυξομείωση αυτών ορίζεται ότι έχει ως συνέπεια την αντίστοιχη αυξομείωση των προσφερθεισών τιμών.

4.- Είναι, επομένως εντελώς αβάσιμος και απορριπτέος και ο προβαλλόμενος από την προσφεύγουσα ισχυρισμός ότι συντρέχει ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών για το χρονικό διάστημα μετά την 01.01.2022 . Εν πάση περιπτώσει, ακόμη και αν ήθελε θεωρηθεί ότι υπάρχει ασάφεια και αμφισημία του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου ως προς το επίμαχο ζήτημα (το οποίο βεβαίως δεν ισχύει), η επίκληση αυτής από την προσφεύγουσα είναι απαράδεκτη ως ανεπικαίρως προβαλλόμενη κατά το παρόν στάδιο, καθώς η προσφεύγουσα με μόνη τη συμμετοχή της έχει αποδεχθεί ανεπιφύλακτα τους όρους της Διακήρυξης, η οποία ρητώς παραπέμπει στην κείμενη εργατική και ασφαλιστική νομοθεσία, όπως λεπτομερώς εκτέθηκε ανωτέρω. Αλυσιτελώς δε η προσφεύγουσα επικαλείται την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4756/2020 και υποστηρίζει ότι από την ερμηνεία

των προθέσεων του νομοθέτη προέκυπτε ότι θα συνεχιστούν και μετά την 31.12.2021 τα μειωμένα ποσοστά των εργοδοτικών εισφορών, καθώς τούτο δεν αίρει την υποχρέωσή της να υπολογίσει τις ισχύουσες εργοδοτικές εισφορές κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς της. Σε κάθε δε περίπτωση, εάν η προσφεύγουσα διατηρούσε οιαδήποτε αμφιβολία σχετικά με το ορθό ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών κατά τη διάρκεια της σύμβασης, είχε τη δυνατότητα να διατυπώσει σχετικό διευκρινιστικό ερώτημα σχετικά με το ποσοστό των εργοδοτικών εισφορών που όφειλε να υπολογίσει στην οικονομική της προσφορά για το χρονικό διάστημα της συμβατικής διάρκειας, κάτι το οποίο όμως δεν έπραξε. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, είναι απορριπτέες και οι ερειδόμενες στους ανωτέρω ισχυρισμούς της προσφεύγουσας αιτιάσεις ότι ο αποκλεισμός της έγινε κατά παράβαση των αρχών της τυπικότητας της διαγωνιστικής διαδικασίας, της ίσης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων, της διαφάνειας και της προστασίας του υγιούς ανταγωνισμού. [...].».

15. Επειδή, η αναθέτουσα αρχή στις από 30-12-2021 Απόψεις της επί της κρινόμενης προσφυγής, ισχυρίζεται ότι «[...] *Ι. ΕΛΛΕΙΨΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΚΕΝΟΥ – ΣΑΦΗΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΗΣ Η ΔΙΑΤΥΠΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 31 ΤΟΥ Ν. 4756/2020* Η προσφεύγουσα όφειλε με την οικονομική της προσφορά και σύμφωνα με το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε κατά το χρόνο δημοσίευσης της διακήρυξης και υποβολής προσφοράς, να υπολογίσει τις εργοδοτικές εισφορές λαμβάνοντας υπόψιν τη μείωση που προβλέπει το άρθρο 31 του Ν.4756/2020 μόνο για την περίοδο 07/07/2021-31/12/2021. Εν συνεχεία δε για την περίοδο 01/01/2022 - 06/07/2023 όφειλε να υπολογίσει τις εργοδοτικές εισφορές με βάση το αυξημένο ποσοστό που ίσχυε, χωρίς την εφαρμογή της εν λόγω εξαιρετικής ρύθμισης, ήτοι μέχρι την 01/06/2020 [...] Από τη ρητή γραμματική διατύπωση του άρθρου 31 του Ν.4756/2020, προκύπτει ότι από την 01/01/2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α και β' βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 01/06/2020. Το περιεχόμενο της διάταξης αυτής είναι σαφώς διατυπωμένο και δεν καταλείπει

περιθώρια παρερμηνείας του στον μέσο επιμελή οικονομικό φορέα, αφού ρητώς αναφέρει ότι «Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται τα προβλεπόμενα στην παρ. 10 του άρθρου 1 του Ν. 2434/1996 (Α' 188). Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31/12/2021». Επομένως, από το περιεχόμενο της εν λόγω διάταξης προκύπτει σαφώς ότι η μείωση των επίμαχων ασφαλιστικών εισφορών κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες δεν έχει μόνιμο, αλλά εξαιρετικό χαρακτήρα, καθώς και ότι η ως άνω μείωση εφαρμόζεται αποκλειστικά μέχρι το ρητώς αναφερόμενο στο εν λόγω άρθρο χρονικό διάστημα, ήτοι, μέχρι τις 31/12/2021. Για δε το διάστημα μετά την ως άνω ημερομηνία αυτονοήτως οι ασφαλιστικές εισφορές επανέρχονται στο ύψος που είχε διαμορφωθεί έως την 01/06/2020. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει κανείς και από την τελολογική ερμηνεία της διάταξης, η οποία θεσπίστηκε εντελώς εξαιρετικά προκειμένου να ανακουφίσει τους πληττόμενους υπόχρεους εργοδότες από τη δύσκολη οικονομική συγκυρία που δημιουργήσε η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 για περιορισμένο χρονικό διάστημα και όχι εις το διηνεκές. Ο εξαιρετικός χαρακτήρας της διάταξης προκύπτει από την ίδια την Αιτιολογική Έκθεση του Ν.4756/2020, όπου αναφέρεται ότι: «Με το ΜΕΡΟΣ ΛΕΥΤΕΡΟ (άρθρα 31-47) μέσα από την υιοθέτηση ενός πλέγαμτος διατάξεων αντιμετωπίζεται το ζήτημα του υψηλού μη μισθό λογικού κόστους των εργαζομένων, το οποίο αποτελεί ανασταλτικό παράγοντα για την τόνωση της απασχόλησης και την ανάσχεση της ανεργίας (άρθρο 31), επιδιώκεται μέσω της δυνατότητας της ρύθμισης των ασφαλιστικών οφειλών (άρθρα 32- 35) η αντιμετώπιση της δύσκολης οικονομικής συγκυρίας που έχει διαμορφωθεί στους πληττόμενους από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19, η οποία έχει οδηγήσει τους ασφαλισμένους σε αδυναμία να ανταποκριθούν στις ασφαλιστικές τους υποχρεώσεις. Από την ίδια συνεπώς την αιτιολογική έκθεση της συγκεκριμένης ρύθμισης προκύπτει ότι αυτή θεσπίστηκε για την αντιμετώπιση εξαιρετικών περιστάσεων για την ελάφρυνση των πληττόμενων οικονομικά από την πανδημία του κορωνοϊού. Οι κανόνες εξαιρετικού δικαίου διασπούν το βασικό κανόνα και εισάγουν μία ρύθμιση που παριστάνει απόκλιση από αυτόν. Οι κανόνες εξαιρετικού δικαίου εισάγουν παρεκκλίσεις κατά το ρυθμιστικό περιεχόμενο και την έννομη συνέπειά τους από γενική αρχή που ακολουθείται στο δίκαιο ή διέπει σε όλη του την έκταση ένα ειδικό νομοθέτημα και ανακόπτουν την ομοιόμορφη εφαρμογή της. Οι παρεκκλίσεις αυτές δεν

αποτελούν τον κανόνα, προϋποθέτουν δε πλήρως το πραγματικό και τους όρους του, αλλά εμφανίζονται ως εξαιρέσεις του, που εισάγουν διαφορετικούς όρους και αντίθετες κατευθύνσεις. Έτσι, ενώ λαμβάνουν ως δεδομένη την ύπαρξη των στοιχείων του πραγματικού του εκάστοτε βασικού κανόνα, περιλαμβάνουν και ορισμένα πρόσθετα στοιχεία, τα οποία με την αρνητική ενέργεια και δράση τους διασπούν και ματαιώνουν την ενέργεια και ισχύ του κανόνα και με το περιορισμένο πεδίο εφαρμογής τους περιορίζουν και τις έννομες συνέπειες του. Και τούτο διότι τα γεγονότα αυτά συνιστούν εξαιρετικές συνθήκες, που υπαγορεύουν την απομάκρυνση από την προσανατολισμένη στο κανονικό και σύνηθες ρύθμιση του βασικού κανόνα, ώστε τελικά η σχέση να διαμορφώνεται ως σχέση κανόνα προς εξαίρεση. Οι δε κανόνες εξαιρετικού δικαίου πρέπει να ερμηνεύονται στενά και δεν είναι επιδεκτικοί αναλογικής εφαρμογής (*singularia non sunt extendenda*). Αιτιολογία της συγκεκριμένης προσέγγισης αποτελεί ότι οι κανόνες εξαιρετικού δικαίου, εισάγοντας αντίθεση και συνιστώντας παρέκκλιση από τον γενικής εφαρμογής κανόνα, αρμόζουν μόνο στην κατηγορία των περιπτώσεων για τις οποίες εξαιρετικώς προβλέφθηκαν. Όταν δηλαδή ο νομοθέτης προέβλεψε μία μεμονωμένη εξαίρεση από το κατά κανόνα συμβαίνον, δεν είναι δυνατόν είτε διασταλτικά είτε αναλογικά να παρέμβει ο εφαρμοστής του νόμου διορθωτικά με την ένταξη και άλλων περιπτώσεων, παρακάμπτοντας την εκπεφρασμένη βούληση του νομοθέτη. Με τη διάταξη του άρθρου 31 του Ν.4756/2020 δεν θεσπίστηκε το πρώτον βασικός κανόνας για το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, αφού πουθενά δεν μνημονεύεται ποιο είναι αυτό το νέο ύψος του ποσοστού ασφαλιστικών εισφορών. Αντιθέτως εισήχθη εξαίρεση, με πρόβλεψη μείωσης των εισφορών σε σχέση με το ποσοστό που έχουν ανέλθει, δυνάμει άλλων διατάξεων της κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας, χωρίς μάλιστα να αναφέρεται ρητώς ποιο είναι το ύψος του ποσοστού αυτού, ενώ ορίστηκε ότι η επίμαχη διάταξη ισχύει για περιορισμένο χρονικό διάστημα. Συνεπώς, η επίμαχη ευνοϊκή ρύθμιση έχει χρονικά περιορισμένη ισχύ, αφού εκτείνεται - αυστηρά και περιοριστικά - μέχρι τις 31/12/2021, μετά δε τη λήξη της ως άνω ημερομηνίας, αναβιώνει το προϊσχύσαν ποσοστό του 24,33% (Α.Ε.Π.Π. 1008/2021), ήτοι αυτό το οποίο ίσχυε την 01/06/2020, διότι σε αυτό το περιορισμένο χρονικό διάστημα θα έχει εκπληρωθεί, κατά την κρίση του νομοθέτη - και με βάση τα πραγματικά δεδομένα που ίσχυαν κατά τη θέσπισή

της - ο σκοπός για τον οποίο προβλέφθηκε η συγκεκριμένη ρύθμιση, ήτοι η πρόσκαιρη εισφοροελάφρυνση των υπόχρεων. Ουδέν περιθώριο καταλείπεται ώστε να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο νομοθέτης άφησε εκουσίως αρύθμιστο το πέραν της 31/12/2021 χρονικό διάστημα ως προς το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών και ωσαύτως να θεωρηθεί ότι υφίσταται νομοθετικό κενό ως προς το ζήτημα αυτό. Τουναντίον, από το ίδιο το περιεχόμενο της ρύθμισης προκύπτει πέραν πάσης αμφιβολίας ότι από 01/01/2022 οι ασφαλιστικές εισφορές θα επανέλθουν στο ύψος που βρίσκονταν πριν τη θέσπιση της εν λόγω εξαιρετικής ρύθμισης. Αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή θα οδηγούσε στο άτοπο συμπέρασμα ότι ο χρονικός περιορισμός ως προς την ισχύ των μειωμένων ασφαλιστικών εισφορών, ετέθη από το νομοθέτη σε γνώση του νομοθετικού κενού που δημιουργείται ως προς το πέραν της 31/12/2021 χρονικό διάστημα, γεγονός το οποίο ουδόλως προκύπτει από τη γραμματική και τελεολογική ερμηνεία της διάταξης. Εξάλλου, ο εξαιρετικός χαρακτήρας της ρύθμισης προκύπτει και από τη λογικοσυστηματική ερμηνεία του συγκεκριμένου κανόνα δικαίου με βάση τη θέση και τη λειτουργία της μέσα στο όλο σύστημα του κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου, που υπαγορεύει μεταξύ των πλειόνων εναλλακτικών ερμηνευτικών εκδοχών να δίνεται το προβάδισμα σε εκείνη που εναρμονίζεται πληρέστερα με άλλες διατάξεις, έτσι ώστε να διαφυλάσσεται η συστηματική ενότητα ως αίτημα της έλλογης δικαιοθετικής λειτουργίας. Υπό την έννοια αυτή, η ρητή και αναντίρρητη διατύπωση περί του περιορισμένου χρόνου ισχύος της ευνοϊκής ρύθμισης μέχρι την 31/12/2021 δεν μπορεί να ερμηνευθεί ως νομοθετικό κενό για το μετά του χρόνου αυτού ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, αλλά ως εξαιρετική διάταξη στις ήδη υπάρχουσες και ρυθμίζουσες το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών μισθωτών. Επομένως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί του ότι «από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά το χρονικό διάστημα από 01/01/2022». καθώς και ότι «ουδείς δύναται κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα επόμενα αυτά έτη», είναι αβάσιμος ως στηριζόμενος σε εσφαλμένη νομική προϋπόθεση, καθότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα δεν υφίστατο νομοθετικό κενό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη 2022 και 2023, αφού με βάση τη ρητή και γραμματική διατύπωση της

διάταξης του άρθρου 31 του Ν.4756/2020, την τελολογική ερμηνεία της, αλλά και τη θέση της στο σύνολο των κανόνων του κοινωνικοσφαλιστικού δικαίου που ρυθμίζουν το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, σαφώς προκύπτει ότι για τα έτη αυτά το ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών επανέρχεται στο ύψος που βρισκόταν την 01/06/2020. II. ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ ΑΝΑΛΟΓΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 31 ΤΟΥ Ν.4756/2020 ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΤΗ 2022 ΚΑΙ 2023. Σε κάθε δε περίπτωση, ακόμη και αν υποτεθεί ότι υφίσταται νομοθετικό κενό με τον ορισμό περιορισμένου χρονικού διαστήματος εφαρμογής της μείωσης του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών μέχρι την 31/12/2021, χωρίς ρητή αναφορά στο από το έτος 2022 και έπειτα χρονικό διάστημα, δέον να αναφερθούν τα ακόλουθα: Όπως γίνεται παγίως δεκτό, νομοθετικό κενό υφίσταται - μεταξύ των άλλων ελαττωμάτων του δικαίου - όταν μία σχέση δεν ρυθμίζεται ειδικώς αν και η ρύθμισή της επιβάλλεται, παρουσιάζει δε ομοιότητες προς άλλη ρυθμιζόμενη περίπτωση, οι οποίες μπορούν να δικαιολογήσουν τη χρησιμοποίηση άλλων διατάξεων. Η ερμηνεία δηλαδή του δικαίου έρχεται να αναπληρώσει τη βούληση του νομοθέτη και όχι να προχωρήσει σε κανονιστική ρύθμιση, αφού η εξουσία αυτή επιφυλάσσεται από το Σύνταγμα στο νομοθέτη και μόνο. Τα νομοθετικά κενά διακρίνονται κυρίως με τελολογικά, αξιολογικά κριτήρια σε εκούσια, όταν ο νομοθέτης δεν θέλησε να υπαγάγει μία περίπτωση σε ορισμένη διάταξη (γι αυτό ακριβώς ονομάζονται και μη πραγματικά κενά, καθώς στην ουσία δεν πρόκειται περί κενού, αφού η νομοθετική βούληση όντως εκφράστηκε με τον αποκλεισμό της περίπτωσης από το πεδίο εφαρμογής του θεσπίζοντος κανόνα δικαίου) και σε ακούσια (ή γνήσια) που οφείλονται είτε στο ότι ο νομοθέτης κατά τη θέσπιση του κανόνα δικαίου παρέλειψε μία χρήζουσα ρυθμίσεως υφιστάμενη περίπτωση (πρωτογενές κενό) είτε η αδήριτη ανάγκη ρυθμίσεως προέκυψε εκ των υστέρων λόγω μεταβολής της νομοθεσίας ή των πραγματικών καταστάσεων εν γένει (δευτερογενές κενό) (ΝΣΚ Ολομ. 420/2007, Φ. Δωρή Σημείωση υπό την Εφ. Αθ. 9702/1984 ΝοΒ 33 σελ. 128). Η πλήρωση κενού με την ανάλογη εφαρμογή ορισμένης διάταξης πρέπει να υπαγορεύεται από την αναμφισβήτητη ανάγκη μιας πάγιας και εξ αντικειμένου, και όχι *ad hoc*, ρύθμισης. Ειδικότερα, η αναλογία, ως γενική νομική έννοια, είναι η ενέργεια του ερμηνευτή του δικαίου, με την οποία αυτός, βάσει της αρχής της

ομοιότητας, εφαρμόζει σε ένα θέμα ή σε μία περίπτωση, η οποία δεν έχει ρυθμιστεί από το νομοθέτη, το τεθειμένο δίκαιο για ορισμένο θέμα ή ορισμένη περίπτωση. Επομένως, προϋποθέσεις αναλογικής εφαρμογής ρύθμισης είναι: α) η ύπαρξη ακούσιου νομοθετικού κενού, β) η ομοιότητα του θέματος που ρυθμίστηκε με το αυτό που δεν ρυθμίστηκε και γ) η ταυτότητα του νομικού λόγου. Η αναλογική ερμηνεία διατάξεως, την οποία εφάρμοσε στην προκείμενη περίπτωση η προσφεύγουσα εταιρεία με τον υπολογισμό στην οικονομική της προσφορά της μείωσης του άρθρου 31 του Ν.4756/2020 για το πέραν της χρονικό διάστημα, είναι εντελώς εσφαλμένη. Και τούτο διότι δεν συντρέχει περίπτωση ακούσιου νομοθετικού κενού νομοθετικής ρυθμίσεως. που αποτελεί την πρώτη βασική και απαραίτητη προϋπόθεση για την αναλογική εφαρμογή της διάταξης. Και τούτο διότι ο νομοθέτης, θέτοντας ρητώς χρονικό περιορισμό στη συγκεκριμένη ρύθμιση εκουσίως εξέφρασε τη βούλησή του να μην ισχύσει η ευνοϊκή ρύθμιση για το μετά την 31/12/2021 χρονικό διάστημα. Άλλως, εκουσίως επιφύλαξε για τον εαυτό του την εν νέου θέσπιση κανόνα δικαίου για το μετά το έτος 2021 χρονικό διάστημα, με την με άλλο τρόπο ρύθμιση του ζητήματος - αν ακολουθηθεί η ερμηνευτική εκδοχή κατά την οποία δεν επανέρχονται από το έτος 2022 και έπειτα οι εισφορές στο ύψος που βρίσκονταν πριν τη θέσπιση του άρθρου 31 του Ν.4756/2020. Συνεπώς, για τον υπολογισμό των εισφορών για το μετά τη λήξη ισχύος της διάταξης του άρθρου 31 του Ν.4756/2020, όφειλε η προσφεύγουσα κατά τα ισχύοντα στον χρόνο υποβολής της προσφοράς της, να υπολογίσει τις ασφαλιστικές της εισφορές της με βάση το θεσμικό πλαίσιο που ίσχυε πριν τη δημοσίευση του νόμου αυτού, προβαίνοντας σε ες αντιδιαστολής ερμηνεία του νομοθετικού κενού (που υποτίθεται ότι δημιουργείται), αφού σε κάθε περίπτωση ο νομοθέτης ρητώς εκφράστηκε και απέκλεισε την περαιτέρω διάρκεια ισχύος της συγκεκριμένης ρύθμισης του άρθρου 31 του Ν.4756/2020 μετά την 31/12/2021. Σε κάθε περίπτωση, ενόψει του ότι το άρθρο 31 του Ν.4756/2020 έχει εξαιρετικό χαρακτήρα, εισάγοντας απόκλιση από το μέχρι την 01/06/2020 ισχύον ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, για το έτος 2021, με περιορισμένη χρονική διάρκεια μέχρι την 31/12/2021, δεν είναι δυνατή η αναλογική εφαρμογή του άρθρου αυτού και για τα έτη 2022 και 2023, αφού ο εξαιρετικός χαρακτήρας του αναγκαίως προϋποθέτει την εφαρμογή του βασικού κανόνα μετά τη λήξη ισχύος του άρθρου, δεν χωρεί δε σε καμία

περίπτωση αναλογική εφαρμογή εξαιρετικής διατάξεως, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα. Επομένως, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί του ότι «ουδείς δύναται κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα επόμενα αυτά έτη», είναι εσφαλμένος καθότι, σύμφωνα με τα προεκτεθέντα δεν υφίστατο νομοθετικό κενό ως προς το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα έτη 2022 και 2023, αφού με βάση τη ρητή και γραμματική διατύπωση της διάταξης του άρθρου 31 του Ν.4756/2020, αλλά και τη θέση της στο σύνολο των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών, σαφώς προκύπτει ότι για τα έτη αυτά το ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών επανέρχεται στο ύψος που βρισκόταν την 01/06/2020. Ακόμη δε και αν γίνει δεκτό ότι υφίστατο νομοθετικό κενό, όφειλε η προσφεύγουσα να το καλύπτει ερμηνευτικά με εξ αντιδιαστολής και όχι αναλογική ερμηνεία της ανωτέρω διάταξης. Συνεπώς, εντελώς εσφαλμένως ερμήνευσε και εφάρμοσε το άρθρο 31 του Ν.4756/2020 η προσφεύγουσα εταιρεία, επεκτείνοντας το ρυθμιστικό του πεδίο και για το έτος 2022 -2023 κατά τον υπολογισμό της οικονομικής της προσφοράς, με αναλογική εφαρμογή της συγκεκριμένης διάταξης. αφού σύμφωνα με το προεκτεθέντα όφειλε για την εξεύρεση του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών να προβεί σε εξ αντιδιαστολής ερμηνεία με κρίσιμης διάταξης και να εφαρμόσει τα όσα ίσχυαν μέχρι την 01/06/2020. III. ΕΛΛΕΙΨΗ ΑΣΑΦΕΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ. Πέραν των ανωτέρω, δέον να αναφερθεί ότι το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023 από το ισχύον κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού (!) είναι εντελώς στρεβλό και λανθασμένο. Και τούτο διότι το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί αρμοδιότητα του νομοθέτη που του απονέμεται από το Σύνταγμα με την ψήφιση τυπικού νόμου και δεν εναπόκειται στην εκάστοτε αναθέτουσα αρχή να ορίζει αυτή με τους όρους της διακήρυξης το ποσοστό των ασφαλιστικών εισφορών που οφείλουν να καταβάλουν οι επιχειρήσεις προς τους Φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Ούτε βέβαια όφειλε η αναθέτουσα αρχή κατά τη θέσπιση του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού να συμπεριλάβει οποιαδήποτε ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, σε αντίθεση με όσα

ισχυρίζεται η προσφεύγουσα, αφού αρκεί η αναφορά στην διακήρυξη για την υποχρέωση των οικονομικών φορέων περί υποβολής προσφοράς σύμφωνα με την κείμενη εργατική και κοινωνικοασφαλιστική νομοθεσία, στην οποία όφειλε η προσφεύγουσα να ανατρέξει. Συνεπώς τα όσα ισχυρίζεται η προσφεύγουσα περί του ότι συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023 είναι εντελώς αβάσιμα. Άλλωστε, σύμφωνα με την αρχή της νομιμότητας, που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν δεν περιέχει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους διαγωνιζομένους την υποχρέωση τήρησης των κειμένων διατάξεων κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους. Μεταξύ των διατάξεων αυτών, προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισως. Αντίθετη εκδοχή, σύμφωνα με την οποίαν - ελλείπει σχετικής ρήτρας στη διακήρυξη - οι διαγωνιζόμενοι θα μπορούσαν να διαμορφώνουν την προσφορά τους και κάτω του ελάχιστου κατά νόμον εργατικού κόστους, ο δε έλεγχος του στοιχείου αυτού δεν θα γινόταν κατά την κατάθεση των προσφορών, αλλά μετά τη σύναψη της σχετικής συμβάσεως, δεν παραβιάζει μόνο την αρχή της νομιμότητας της διοικητικής δράσεως, αλλά δημιουργεί και συνθήκες αθέμιτου ανταγωνισμού, προσκρούοντας για τον λόγο αυτό και στις αρχές της ισότητας των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας (Σ.τ.Ε. Ε.Α. 58/2009, 791, 840/1172/2008, ΑΕΕΠ 1008/2021). Στη συγκεκριμένη περίπτωση ουδόλως πρόκειται περί ασάφειας εμπεριεχόμενης στη διακήρυξη, αλλά περί ερμηνείας νομοθετικής διάταξης του κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου που δημιουργεί συγκεκριμένες υποχρεώσεις έναντι των υποψηφίων οικονομικών φορέων. Συνεπώς ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί του ότι «συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών από 01/01/2022 η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων, κατά παράβαση των αρχών του ανταγωνισμού και της παροχής ίσων ευκαιριών και θα πρέπει να παρέχεται και σε αυτούς, οι οποίοι βλάπτονται από την ασάφεια

ή την πλημμέλεια αυτή, η δυνατότητα να συμπληρώσουν την τυχόν ελαττωματική προσφορά τους (Ε.Α. ΣτΕ 423/2011, 424/2011, 425/2011), εφόσον η Διοίκηση ήταν αυτή που όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα» είναι αβάσιμος νόμος και ουσία. Εξάλλου, είναι εντελώς άτοπο το ότι η αναθέτουσα αρχή «όφειλε να εκφραστεί σαφέστερα». Και τούτο διότι δεν ευσταθεί λογικώς η υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να διατυπώσει εκ των προτέρων κρίση για την ερμηνεία μίας από τις χιλιάδες νομοθετικές διατάξεις της δαιδαλώδους νομοθεσίας του εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού δικαίου, χωρίς μάλιστα να της έχει ζητηθεί οποιαδήποτε σχετική διευκρίνιση από κανέναν οικονομικό φορέα, όπως θα εκτεθεί αναλυτικώς κατωτέρω, ούτε καν από την ίδια τη προσφεύγουσα. Από κανέναν κανόνα δικαίου που διέπει τις δημόσιες συμβάσεις δεν προκύπτει υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής να εκφράζεται επί του συνόλου της εφαρμοστέας νομοθεσίας ενός διαγωνισμού, η οποία εξάλλου είναι αδύνατον να προσδιοριστεί εκ των προτέρων. IV. ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΑ - ΠΑΡΑΛΕΙΨΗ ΠΡΟΣΦΕΥΓΟΥΣΑΣ ΝΑ ΖΗΤΗΣΕΙ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ Δέον περαιτέρω να τονιστεί, ότι η αναθέτουσα αρχή ουδεμία υποχρέωση είχε να προβεί σε άρση της υποτιθέμενης ασάφειας μέσω σχετικών διευκρινίσεων, αφού δεν ζητήθηκαν τέτοιες. Δηλαδή καίτοι ο οικονομικός φορέας επικαλείται με την κρινόμενη προσφυγή του υποτιθέμενη ασάφεια στη διακήρυξη, ουδέποτε έθεσε σχετικό αίτημα περί παροχής διευκρινίσεων προς την αναθέτουσα αρχή, παρόλο που διέθετε σχετικό δικαίωμα, σε περίπτωση που διατηρούσε αμφιβολίες επί του ορθού υπολογισμού των επίμαχων εισφορών, την στιγμή που η συνυποψήφια εταιρεία και ήδη προσωρινή ανάδοχος αντελήφθη με διαφορετικό τρόπο την διακήρυξη. Στις δε αποφάσεις της Α.Ε.Π.Π. που επικαλείται η προσφεύγουσα προς ενίσχυση των επιχειρημάτων της (Α.Ε.Π.Π. 616/2021) δέον να αναφερθεί ότι συνέτρεχαν διαφορετικά πραγματικά περιστατικά, αφού ο εκεί προσφεύγων οικονομικός φορέας είχε ζητήσει σχετικές διευκρινίσεις από την αναθέτουσα αρχή, περίπτωση που δεν συντρέχει εν προκειμένω, ενώ άλλωστε δέον να αναφερθεί ότι έχουν υιοθετηθεί και αντίθετες ερμηνευτικές εκδοχές από την ίδια την Α.Ε.Π.Π. (ιδέτε Α.Ε.Π.Π. 1008/2021). Εξάλλου, δέον να τονιστεί με κάθε τρόπο ότι η αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή του άρθρου 31 του Ν.4756/2020, που υιοθέτησε η προσφεύγουσα, δεν συνεπάγεται ασάφεια των όρων της διακήρυξης, και μάλιστα τέτοια που να άγει σε αποδοχή της οικονομικής της προσφοράς, αλλά

παρά το νόμο ερμηνεία κρίσιμης διάταξης της εργατικής και κοινωνικοασφαλιστικής νομοθεσίας. [...]».

16. Επειδή, η προσφεύγουσα στο άνω Υπόμνημά της ισχυρίζεται ότι «[...] Από το ισχύον κατά το χρόνο υποβολής της προσφοράς κανονιστικό πλαίσιο του διαγωνισμού, δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα έτη 2022 και 2023, της προβλεπόμενης διετούς διάρκειας της σύμβασης, ενώ προδήλως ουδείς δύναται κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών για τα επόμενα αυτά έτη. Ως εκ τούτου, δεν δύναται να υποστηριχθεί ότι κατά τα έτη 2022 και 2023 (αλλά ούτε για το 2024), το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών θα ανέρχεται μετά βεβαιότητας σε 25,17%, και επί τη βάσει παραδοχής -και όχι βεβαιότητας- περί το μέλλοντα νόμο να αποκλείσει νομίμως προσφορά σε διαγωνισμό. Περαιτέρω, η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει καμία ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς, δοθέντος ότι το αντικείμενο της σύμβασης καταλαμβάνει και τα έτη 2022 και 2023 (αλλά ενδεχομένως και το 2024), συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα εν λόγω έτη, η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων (βλ. *ad hoc* ΑΕΠΠ 616/2021, 1485/2021, 1556/2021). Επομένως, ενόψει της προεκτεθείσας ασάφειας του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο εκ μέρους μας υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών, βάσει των ισχυουσών κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς νομοθετικών διατάξεων (και όχι βάσει μελλοντικής και αβέβαιης νομοθετικής ρύθμισης), είχε ως αποτέλεσμα ότι η οικονομική μας προσφορά υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους. Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ερειδόμενος σε παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας. Και τούτο διότι δεν νοείται εν προκειμένω παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν προβλεπόταν από τη νομοθεσία το ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών που ήθελε ισχύσει κατά τα έτη 2022 και 2023, ως και

για το έτος 2024. Και ειδικά δεν προβλεπόταν στον νόμο ότι από 1-1-2022 και μετά οι εισφορές θα επανέρχονταν στο προγενέστερο των μειώσεων αρχικό αυξημένο ποσοστό τους, αφού ουδείς μπορεί κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει την νομοθετική βούληση. Σημειωτέον ότι, ως και η αναθέτουσα διαλαμβάνει, ήδη κατά τον χρόνο σύνταξης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον ν. 4826/2021, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών παρατάθηκε και για το έτος 2022. Σύμφωνα με την ad hoc νομολογία της ίδιας της ΑΕΠΠ με τις 1556/2021 και υπ' αριθ. 616/2021 αποφάσεις της, κατά την πλειοψηφική μάλιστα άποψη, αλλά και με την με την αιτιολογική έκθεση του Ν. 4756/2020 (Μείωση ασφαλιστικών εισφορών εργοδότη - εργαζομένου), [...] από τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας δεν ρυθμίζεται το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά το χρονικό διάστημα από 1.01.2022 έως και 15.04.2022, ενώ προδήλως ουδείς δύναται να προκαταβάλει τον κανονιστικό νομοθέτη ως προς τον καθορισμό του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών κατά το ως άνω χρονικό διάστημα, ως ακριβώς δεν προδίκασε ούτε η αναθέτουσα αρχή παρά το ειδικό περί του θέματος αίτημα προς διευκρίνηση. Ως εκ τούτου, δεν δύναται λογικώς να υποστηριχθεί ότι από 1.01.2022 έως και 15.04.2022 το ύψος του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών θα ανέρχεται μετά βεβαιότητας σε 25,17%. Περαιτέρω, η διακήρυξη δεν περιλαμβάνει καμία ρύθμιση ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών. Συνεπώς, δοθέντος ότι το αντικείμενο της σύμβασης καταλαμβάνει και τα έτη 2022 και 2023 (αλλά ενδεχομένως και το 2024), συντρέχει εν προκειμένω ασάφεια του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς τον υπολογισμό του ύψους των ασφαλιστικών εισφορών κατά τα εν λόγω έτη, η οποία δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό διαγωνιζόμενου, διότι τυχόν ασάφειες των εγγράφων της σύμβασης δεν μπορούν να ερμηνεύονται εις βάρος των διαγωνιζομένων (βλ. ad hoc ΑΕΠΠ 616/2021, 1485/2021, 1556/2021). Επομένως, ενόψει της προεκτεθείσας ασάφειας του κανονιστικού πλαισίου του διαγωνισμού ως προς το ζήτημα του ύψους του ποσοστού των ασφαλιστικών εισφορών, δεν δύναται να υποστηριχθεί βασίμως ότι ο εκ μέρους μας υπολογισμός των ασφαλιστικών εισφορών, βάσει των ισχυουσών κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς νομοθετικών διατάξεων (και όχι βάσει μελλοντικής και αβέβαιης νομοθετικής ρύθμισης), είχε ως αποτέλεσμα ότι η οικονομική μας προσφορά υπολείπεται του νόμιμου εργατικού κόστους.

Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει λόγος αποκλεισμού ερειδόμενος σε παράβαση της ισχύουσας εργατικής νομοθεσίας. Και τούτο διότι δεν νοείται εν προκειμένω παράβαση της εργατικής νομοθεσίας, εφόσον κατά τον κρίσιμο χρόνο υποβολής της προσφοράς δεν προβλεπόταν από τη νομοθεσία το ποσοστό ασφαλιστικών εισφορών που ήθελε ισχύσει κατά τα έτη 2022 και 2023, ως και για το έτος 2024. Και ειδικά δεν προβλεπόταν στον νόμο ότι από 1-1-2022 και μετά οι εισφορές θα επανέρχονταν στο προγενέστερο των μειώσεων αρχικό αυξημένο ποσοστό τους, αφού ουδείς μπορεί κατά πάντα χρόνο να προκαταβάλει την νομοθετική βούληση. Σημειωτέον ότι, ως και η αναθέτουσα διαλαμβάνει, ήδη κατά τον χρόνο σύνταξης της προσβαλλόμενης απόφασης, με τον ν. 4826/2021, η μείωση των ασφαλιστικών εισφορών παρατάθηκε και για το έτος 2022 [...].».

17. Επειδή το άρθρο 18 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Οι αναθέτουσες αρχές αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της αμοιβαίας αναγνώρισης, της προστασίας του δημόσιου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού και της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης και αειφόρου ανάπτυξης[...]».

18. Επειδή, το άρθρο 53 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι : «1. Οι όροι των εγγράφων της σύμβασης πρέπει να είναι σαφείς και πλήρεις ώστε να επιτρέπουν την υποβολή άρτιων και συγκρίσιμων μεταξύ τους προσφορών. 2. Τα έγγραφα της σύμβασης [...] περιέχουν ιδίως : [...]ε) ακριβή περιγραφή του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης [...] ια) τα τεχνικά χαρακτηριστικά (προδιαγραφές), την ποσότητα και την περιγραφή των αγαθών, υπηρεσιών ή έργων, τον τρόπο της εκτέλεσης του ελέγχου και της διασφάλισης της ποιότητας, την προθεσμία για την εκτέλεση της σύμβασης, τον τόπο και χρόνο εκτέλεσης, καθώς και άλλα χαρακτηριστικά, ανάλογα με το αντικείμενο της σύμβασης [...] ιε) το κριτήριο ανάθεσης, τη διαδικασία και τα κριτήρια αξιολόγησης των προσφορών, κατά τα ειδικότερα προβλεπόμενα στα άρθρα 86 και 87 ιζ) τους απαράβατους όρους, απόκλιση από τους οποίους συνεπάγεται την απόρριψη της προσφοράς [...] κ) τα απαιτούμενα αποδεικτικά μέσα, όπως δηλώσεις και δικαιολογητικά, [...]».

19. Επειδή το άρθρο 91 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «1. Η αναθέτουσα αρχή με βάση τα αποτελέσματα του ελέγχου και της αξιολόγησης των προσφορών, απορρίπτει, σε κάθε περίπτωση, προσφορά: α) Η οποία αποκλίνει από τα άρθρα 92 έως 100, και 102 έως 104 ή υποβλήθηκε κατά παράβαση των απαράβατων όρων περί σύνταξης και υποβολής της προσφοράς, όπως οι όροι αυτοί ορίζονται στα έγγραφα της σύμβασης. β) Η οποία περιέχει ατέλειες, ελλείψεις, ασάφειες ή σφάλματα, εφόσον αυτά δεν επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση ή, εφόσον επιδέχονται συμπλήρωση ή διόρθωση, δεν έχουν αποκατασταθεί κατά την αποσαφήνιση και τη συμπλήρωση της, σύμφωνα με το άρθρο 102 [...]».

20. Επειδή το άρθρο 346 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι: «Κάθε ενδιαφερόμενος, ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί σύμβαση των περιπτώσεων α' και β' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 και έχει υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της ευρωπαϊκής ή εσωτερικής νομοθεσίας, έχει δικαίωμα να προσφύγει στην Αρχή Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών (ΑΕΠΠ), σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο άρθρο 360 και να ζητήσει προσωρινή προστασία, σύμφωνα με το άρθρο 366, ακύρωση παράνομης πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 367 ή ακύρωση σύμβασης η οποία έχει συναφθεί παράνομα, σύμφωνα με το άρθρο 368».

21. Επειδή το άρθρο 360 του ν. 4412/2016 ορίζει ότι «1. Κάθε ενδιαφερόμενος ο οποίος έχει ή είχε συμφέρον να του ανατεθεί συγκεκριμένη σύμβαση του νόμου αυτού και έχει ή είχε υποστεί ή ενδέχεται να υποστεί ζημία από εκτελεστή πράξη ή παράλειψη της αναθέτουσας αρχής κατά παράβαση της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της εσωτερικής νομοθεσίας, υποχρεούται, πριν από την υποβολή των προβλεπόμενων στον Τίτλο 3 ένδικων βοηθημάτων, να ασκήσει προδικαστική προσφυγή ενώπιον της ΑΕΠΠ κατά της σχετικής πράξης ή παράλειψης της αναθέτουσας αρχής».

22. Επειδή, κατά το άρθρο 48 του ν. 4670/2020 (Α'43), με τον τίτλο «Μείωση εισφορών εργοδότη εργαζομένου», ορίζεται ότι «Από την 1η Ιουνίου 2020 στις περιπτώσεις πλήρους απασχόλησης οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών μειώνονται κατά 0,90 ποσοστιαίες μονάδες ως ακολούθως: 1. Κατά 0,75 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλίσεων υπέρ κλάδου ανεργίας. Η

μείωση επιμερίζεται κατά 0,48 πμ στο ασφάλιστρο του εργοδότη και κατά 0,27 πμ στο ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε 4,25 % και κατανέμεται 2,69 % στον εργοδότη και 1,56 % στον εργαζόμενο. 2. Κατά 0,15 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (ΕΛΕΚΠ) του άρθρου 34 παρ. 4 περίπτωση β' του ν. 4144/2013 (Α' 88), η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 1, περίπτωση β', εδάφιο α' του ν.δ. 2963/1954 (Α' 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ ΕΛΕΚΠ διαμορφώνεται σε 1,20 % και κατανέμεται 0,85 % υπέρ πρώην ΟΕΚ (ν.δ. 2963/1954) και 0,35% υπέρ πρώην ΟΕΕ (ν. 678/1977, Α' 246 και άρθρο 7 του ν. 3144/2003, Α' 111). », στο δε άρθρο 97 του ν.4387/2016 (Α'85), με τον τίτλο «Εισφορές επικουρικής ασφάλισης» ορίζεται ότι «1. Από την 1.6.2016 και μέχρι τις 31.5.2019, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς για την επικουρική ασφάλιση στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,5% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,5% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Από 1η.6.2019 και μέχρι τις 31.5.2022, το ποσό της μηνιαίας εισφοράς στο Ε.Τ.Ε.Α. όλων των μισθωτών, ασφαλισμένων πριν και μετά την 1.1.1993, υπολογίζεται σε ποσοστό 3,25% για τον ασφαλισμένο και σε ποσοστό 3,25% για τον εργοδότη επί των ασφαλιστέων αποδοχών του εργαζομένου, όπως προσδιορίζονται στο άρθρο 38. Μετά το πέρας της εξαετίας, το ποσοστό της μηνιαίας εισφοράς επανέρχεται στο ύψος που ίσχυε στις 31.12.2015.». Ακολούθως, στον Ν. 4756/2020 «Μέτρα ενίσχυσης των εργαζομένων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων, κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και διατάξεις για την ενίσχυση των ανέργων» (Φ.Ε.Κ. Α' 235/26.11.2020), και δη στο άρθρο 31 αυτού με τίτλο «Μείωση ασφαλιστικών εισφορών για εργοδότες και εργαζομένους» - όπως το άρθρο ίσχυε κατά τον χρόνο διενέργειας και υποβολής των προσφορών του ένδικου διαγωνισμού, πριν τις μεταβολές που επήλθαν με το άρθρο 81 του ν.4826/2021 (με έναρξη ισχύος την ημερομηνία δημοσίευσής του στο Φ.Ε.Κ. Α'160/7.9.2021) - οριζόταν ότι: «1. Από την 1η Ιανουαρίου 2021 οι ασφαλιστικές εισφορές των μισθωτών εργαζομένων σε φορείς εκτός δημόσιων υπηρεσιών, αποκεντρωμένων διοικήσεων, ΟΤΑ α' και

β` βαθμού και νομικών προσώπων αυτών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου εντός Γενικής Κυβέρνησης, μειώνονται κατά τρεις (3) ποσοστιαίες μονάδες από το ύψος που είχε διαμορφωθεί την 1η.6.2020, ως ακολούθως: α) Κατά 1,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ κλάδου ανεργίας. ... Το συνολικό ασφάλιστρο υπέρ ανεργίας διαμορφώνεται σε ποσοστό 2,4 % και κατανέμεται κατά 1,2 % στον εργοδότη και κατά 1,2 % στον εργαζόμενο. β) Κατά 0,30 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π.) της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 (Α` 88), Το συνολικό ασφάλιστρο της περ. α` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013 διαμορφώνεται σε 0,16 % και κατανέμεται ως εξής: βα) Εργοδοτική εισφορά 0,06 % .., ββ) Εισφορά εργαζομένου 0,10 % γ) Κατά 0,85 ποσοστιαίες μονάδες (πμ) των ασφαλιστρών υπέρ του Ενιαίου Λογαριασμού για την εφαρμογή Κοινωνικών Πολιτικών (Ε.Λ.Ε.Κ.Π) της περ. β` της παρ. 4 του άρθρου 34 του ν. 4144/2013, η οποία μειώνεται από την εισφορά που προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της περ. β` της παρ. 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963/1954 (Α` 195), και αφορά αποκλειστικά ασφάλιστρο του εργαζομένου. Το αντίστοιχο ασφάλιστρο του εργαζομένου υπέρ Ε.Λ.Ε.Κ.Π διαμορφώνεται σε ποσοστό 0,35 % ..2. (...). 3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου ισχύουν μέχρι την 31η.12.2021».

23. Επειδή, στην άνω Διακήρυξη στο άρθρο 2.6.4 ορίζεται ότι «2.6.4 Περιεχόμενα Φακέλου «Οικονομική Προσφορά» / Τρόπος σύνταξης και υποβολής οικονομικών προσφορών Η Οικονομική Προσφορά συντάσσεται με βάση το αναγραφόμενο στην παρούσα Διακήρυξη κριτήριο ανάθεσης όπως ορίζεται στην παρ. 2.5. Η οικονομική προσφορά συμπληρώνεται επί ποινή αποκλεισμού σύμφωνα με το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V (πίνακες Οικονομικής Προσφοράς της παρούσας). Στην τιμή περιλαμβάνονται οι υπέρ τρίτων κρατήσεις, ως και κάθε άλλη επιβάρυνση, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, μη συμπεριλαμβανομένου Φ.Π.Α., για την παροχή των υπηρεσιών στον τόπο και με τον τρόπο που προβλέπεται στα έγγραφα της σύμβασης. Οι υπέρ τρίτων κρατήσεις υπόκεινται στο εκάστοτε ισχύον αναλογικό τέλος χαρτοσήμου 3% και στην επ' αυτού εισφορά υπέρ ΟΓΑ 20%. Επισημαίνεται ότι το εκάστοτε ποσοστό Φ.Π.Α. επί τοις εκατό, της ανωτέρω τιμής θα υπολογίζεται αυτόματα

από το σύστημα. Οι προσφερόμενες τιμές είναι σταθερές καθ' όλη τη διάρκεια εκτέλεσης της σύμβασης και δεν αναπροσαρμόζονται, με την επιφύλαξη τυχόν διατάξεων για την αναπροσαρμογή του κατώτατου μισθού και ημερομισθίου. Για τον υπολογισμό της οικονομικής προσφοράς χρησιμοποιείται ως προβλεπόμενος χρόνος έναρξης της σύμβασης την 07/07/2021. Στην Ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΣΗΔΗΣ στο πεδίο «ΓΡΑΜΜΕΣ» θα πρέπει να συμπληρωθεί η τιμή η οποία αφορά τα δύο (2) έτη της σύμβασης χωρίς την προαίρεση. Στον υποφάκελο της οικονομικής προσφοράς οι υποψήφιοι πρέπει με ποινή αποκλεισμού να εξειδικεύουν σε χωριστό φάκελο τα ακόλουθα στοιχεία σύμφωνα με το άρθρο 68 παρ. 1 του Ν 3863/2010 όπως τροποποιήθηκε και ισχύει: I. Τον αριθμό των εργαζομένων που θα απασχοληθούν για την εκτέλεση της σύμβασης. II. Τις μέρες και τις ώρες εργασίας. III. Τη συλλογική σύμβαση εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. IV. Το ύψος του προϋπολογισμένου ποσού που αφορά τις πάσης φύσεως νόμιμες αποδοχές αυτών των εργαζομένων. V. Το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά των αποδοχών. VI. Τα τετραγωνικά μέτρα καθαρισμού ανά άτομο. Επίσης στην προσφορά συνυπολογίζεται και εύλογο ποσοστό διοικητικού κόστους παροχής υπηρεσιών, των αναλωσίμων, του εργολαβικού κέρδους και των νόμιμων κρατήσεων υπέρ του Δημοσίου και τρίτων. Οι οικονομικές προσφορές θα συνοδεύονται υποχρεωτικά από ανάλυση μισθοδοσίας, πλήρη τεκμηρίωση των προσφερομένων τιμών και υπεύθυνη δήλωση ότι οι τιμές είναι σύμφωνες με την εργατική νομοθεσία, άλλως απορρίπτονται ως απαράδεκτες. Υποχρεωτικά ο υπολογισμός του ετήσιου εργατικού κόστους θα πρέπει να γίνεται με αναγωγή του νόμιμου μισθού σε ωρομίσθιο και αυτό να αποτυπώνεται στην ανάλυση μισθοδοσίας που ζητείται. Το έντυπο της Οικονομικής Προσφοράς θα συνοδεύεται από αντίγραφο της συλλογικής σύμβασης εργασίας στην οποία υπάγονται οι εργαζόμενοι. Ο κάθε υποψήφιος οικονομικός φορέας υποβάλλει υποχρεωτικά μια και μοναδική τιμή για τον ετήσιο Τακτικό Καθαρισμό και μία και μοναδική τιμή για τον ετήσιο έκτακτο Καθαρισμό σύμφωνα με την οικονομική πρόσφορα του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ V. Προσωρινός Ανάδοχος ανακηρύσσεται ο οικονομικός φορέας που υποβάλλει την οικονομική προσφορά με το χαμηλότερο Συνολικό Κόστος σύμφωνα με τον πίνακα Γ του ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΟΣ V. Για τον έκτακτο Καθαρισμό

χρησιμοποιείται η τιμή εργατοώρας βάση της οποίας έχει υπολογιστεί το κόστος του Τακτικού Καθαρισμού. Το συνολικό Κόστος τακτικών και έκτακτων Καθαρισμών για όλη τη διάρκεια της σύμβασης δεν πρέπει να ξεπέρα το προϋπολογισμό του έργου, σύμφωνα με την παρ. 1.3.2 της παρούσας διακήρυξης. Ως απαράδεκτες θα απορρίπτονται προσφορές στις οποίες: α) δεν δίνεται τιμή σε ΕΥΡΩ (€) ή που καθορίζεται η σχέση ΕΥΡΩ προς ξένο νόμισμα, β) δεν προκύπτει με σαφήνεια η προσφερόμενη τιμή, γ) η τιμή υπερβαίνει τον προϋπολογισμό της σύμβασης που καθορίζεται και τεκμηριώνεται από την αναθέτουσα αρχή στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι της παρούσας διακήρυξης. δ) Δίνονται περισσότερες από μία ή εναλλακτικές τιμές».

24. Επειδή, κατά τα παγίως γενόμενα δεκτά από τη νομολογία, η διακήρυξη του διαγωνισμού αποτελεί κανονιστική πράξη, η οποία διέπει το διαγωνισμό και δεσμεύει τόσο την αναθέτουσα αρχή, η οποία διενεργεί αυτόν (ΕΣ Πράξεις VI Τμήματος 78/2007,19/2005,31/2003), όσο και τους διαγωνιζόμενους. Η δε παράβαση των διατάξεων (όρων) αυτής, οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού και των κατακυρωτικών αυτού πράξεων (ΟΛΣΤΕ 2137/1993). Κατά συνέπεια, τυχόν παράβαση ουσιώδους όρου της διακήρυξης, είτε κατά τη διάρκεια του διαγωνισμού, είτε κατά τη συνομολόγηση της σύμβασης, καθιστά μη νόμιμη τη σχετική διαδικασία (ΕΣ Πράξη VI Τμήματος 78/2007).Επομένως, η αναθέτουσα αρχή θεσπίζοντας τους όρους της διακήρυξης αυτοδεσμεύεται και είναι υποχρεωμένη να τους εφαρμόσει χωρίς παρεκκλίσεις, η δε παράβαση των όρων αυτής οδηγεί σε ακυρότητα των εγκριτικών πράξεων του αποτελέσματος του διαγωνισμού. Παρομοίως, οι διαγωνιζόμενοι πρέπει να τηρούν απολύτως τους όρους της διακήρυξης και να υποβάλλουν την προσφορά τους σύμφωνα με αυτούς.

25. Επειδή, η υποχρέωση διαφάνειας έχει μεταξύ άλλων ως σκοπό να αποκλείσει τον κίνδυνο αυθαιρεσίας εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής (βλ., C-278/14, *SC EnterpriseFocusedSolutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 25 και απόφαση *SAG ELV Slovensko* κ.λπ., C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και ο σκοπός αυτός δεν θα επιτυχανόταν αν η αναθέτουσα αρχή μπορούσε να μην εφαρμόσει τους όρους στους οποίους η ίδια υποβλήθηκε (βλ., C-278/14, *SC EnterpriseFocusedSolutions SRL* ECLI:EU:C:2015:228,σκ. 27). Περαιτέρω

επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *SiacConstructionLtd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

26. Επειδή η αρχή της ίσης μεταχείρισης προϋποθέτει, περαιτέρω, ότι όλοι οι όροι και τρόποι διεξαγωγής της διαδικασίας αναθέσεως πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, ακρίβεια και χωρίς αμφισημία στην προκήρυξη του διαγωνισμού ή στη συγγραφή υποχρεώσεων, κατά τρόπον ώστε, αφενός να παρέχεται σε όλους τους ευλόγως ενημερωμένους και κανονικά επιμελείς υποψηφίους η δυνατότητα να κατανοούν το ακριβές περιεχόμενό τους και να τους ερμηνεύουν με τον ίδιο τρόπο και, αφετέρου, να καθίσταται δυνατός ο εκ μέρους της αναθέτουσας αρχής αποτελεσματικός και επί ίσοις όροις έλεγχος τους αν οι προσφορές των υποψηφίων ανταποκρίνονται στα κριτήρια που διέπουν την εν λόγω σύμβαση (βλ., μεταξύ άλλων, για την αρχή της ίσης μεταχείρισης των οικονομικών φορέων στο πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων τις αποφάσεις: της 29ης Απριλίου 2004, *Επιτροπή κατά CAS Succhi di Frutta*, C-496/99 P, EU:C:2004:236, σκέψη 110, και της 12ης Μαρτίου 2015, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 22ας Ιουνίου 1993, *Επιτροπή κατά Δανίας*, C-243/89, EU:C:1993:257, σκέψη 33, της 25ης Απριλίου 1996, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, C-87/94, EU:C:1996:161, σκέψη 51, της 18ης Οκτωβρίου 2001, *eVigilo*, C-538/13, EU:C:2015:166, σκέψη 33, της 29ης Μαρτίου 2012, *SAG ELV Slovensko κ.λπ.*, C-599/10, EU:C:2012:191, σκέψη 36, καθώς και της 10ης Οκτωβρίου 2013, *Manova*, C-336/12, EU:C:2013:647, σκέψη 31).

27. Επειδή, περαιτέρω επιβάλλεται η εφαρμογή των όρων της διακήρυξης κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 *SiacConstructionLtd*, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, *Επιτροπή κατά Βελγίου*, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54).

28. Επειδή, οι όροι που τίθενται επί ποινή αποκλεισμού από τη διακήρυξη, αποτελούν δέσμια αρμοδιότητα της Επιτροπής Διαγωνισμού να

αποκλείσει την παρουσιάζουσα έλλειψη/απόκλιση προσφορά (ΣΤΕ 743/2000), σύμφωνα με την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας της διαδικασίας, που επιβάλλει την εφαρμογή τους κατά τρόπο ενιαίο για όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή, αλλά και αξιολόγηση προσφορών (ΔΕΕ, απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2001, C-19/00 SiacConstructionLtd, Συλλογή 2001, σ. I-7725, σκέψεις 34 και 44 και απόφαση της 25ης Απριλίου 1996, C-87/94, Επιτροπή κατά Βελγίου, Συλλογή 1996, σ. I-2043, σκέψη 54)

29. Επειδή, η αρχή της τυπικότητας, η οποία διέπει γενικά τη διενέργεια των διαγωνισμών (βλ. ΣΤΕ 2889/2011, 4343/2005 κ.ά. βλ. και Ε.Α. 228/2013, ΣΤΕ 111/2006, 597/2007 κ. ά.) εξυπηρετεί τις ανάγκες της διαφάνειας, της αποφυγής του κινδύνου αλλοίωσης των προσφορών και της ευχερούς εξέτασης και αξιολόγησής τους (Δ. Ράικος, *Δίκαιο Δημοσίων Συμβάσεων*, Β΄ Έκδοση, Εκδόσεις ΣΑΚΚΟΥΛΑ, 2017, σελ. 195 επ.). Σύμφωνα, δε, με την εν λόγω αρχή, δεν επιτρέπεται να τεθούν εκποδών διατάξεις της διακηρύξεως, οι οποίες θεσπίζουν υποχρέωση υποβολής με την προσφορά ορισμένων στοιχείων που απαιτούνται επί ποινή αποκλεισμού από τον διαγωνισμό.

30. Επειδή, ύστερα από την μελέτη του ηλεκτρονικού φακέλου της υπόθεσης, της κρινόμενης προδικαστικής προσφυγής, μετά των συνημμένων σε αυτή εγγράφων, των ισχυρισμών της παρεμβαίνουσας, των Απόψεων της αναθέτουσας αρχής σχετικά με την υπό κρίση προσφυγή και του Υπομνήματος της προσφεύγουσας, προκύπτουν τα ακόλουθα: κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού. Σύμφωνα δε με την αρχή της νομιμότητας που διέπει το σύνολο της διοικητικής δράσης, κάθε διακήρυξη δημόσιου διαγωνισμού πρέπει, ακόμη και αν ελλείπει σχετική ρήτρα, να ερμηνεύεται ως επιβάλλουσα στους οικονομικούς φορείς να τηρούν, κατά τη διαμόρφωση της προσφοράς τους, τις κείμενες διατάξεις, μεταξύ των οποίων προέχουσα θέση έχουν οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας περί της κατώτερης νόμιμης αμοιβής της εργασίας και της νομοθεσίας περί κοινωνικής ασφάλισης. Οι διαγωνιζόμενοι οφείλουν, επί ποινή αποκλεισμού, να διαμορφώσουν την οικονομική τους προσφορά συμπεριλαμβάνοντας, μεταξύ άλλων, και το ύψος των ασφαλιστικών εισφορών με βάση τα προϋπολογισθέντα ποσά, στους

ίδιους δε απόκειται να αναζητήσουν στην κείμενη ασφαλιστική νομοθεσία το ποσοστό της ασφαλιστικής εισφοράς που αντιστοιχεί στους απασχολούμενους που θα χρησιμοποιήσουν για την παροχή των ένδικων υπηρεσιών, προκειμένου να το συνυπολογίσουν στη προσφερόμενη από αυτούς τιμή, ενώ οικονομική προσφορά, που δεν καλύπτει το ελάχιστο κατά νόμο εργατικό και ασφαλιστικό κόστος για την παροχή των προς ανάθεση υπηρεσιών, αποκλείεται από τον διαγωνισμό (ΔΕΦΑΘ 2117/2021, ΔΕΦΘεσσαλ.218/2021).

Εν προκειμένω, η Διακήρυξη του ένδικου διαγωνισμού, παραπέμπει ρητώς στην εφαρμογή, κατά τη σύναψη και την εκτέλεση της σύμβασης, του ισχύοντος εργατικού και κοινωνικοασφαλιστικού νομοθετικού καθεστώτος (βλ. άρθρα 1.7, 4.3 της άνω Διακήρυξης). Κατά την κρίσιμη δε, από πλευράς ισχύοντος νομοθετικού πλαισίου, καταληκτική ημερομηνία υποβολής των προσφορών (05-05-2021), είχε τεθεί σε ισχύ η ρύθμιση του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, χωρίς αυτή να έχει τροποποιηθεί ή επεκταθεί νομοθετικά. Έχουσα δε η εν λόγω ρύθμιση, σαφώς προσδιορισμένη χρονική ισχύ (01-01-2021 έως 31-12-2021), μετά την πάροδο της οποίας επανέρχεται αυτοδικαίως το προηγούμενο ασφαλιστικό καθεστώς, οι οικονομικοί φορείς που συμμετείχαν στον ένδικο διαγωνισμό όφειλαν καταρχήν να γνωρίζουν και να εφαρμόσουν σωστά την παραπάνω διάταξη σε συνδυασμό με τις προϊσχύουσες και τις λοιπές κοινωνικοασφαλιστικές ρυθμίσεις και να διαμορφώσουν αναλόγως τις οικονομικές τους προσφορές, υπολογίζοντας τις αναλογούσες ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα υψηλότερα ποσοστά που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 48 του ν. 4670/2020 και 97 του ν. 4387/2016, που ίσχυαν πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 31 του ν. 4756/2020, η εφαρμογή του οποίου δεν καταλάμβανε την προκείμενη σύμβαση, που έχει ρητώς οριστεί να εκτελεστεί μετά το πέρας του έτους 2021 (για 24 μήνες που καταλαμβάνουν αρχικά το έτος 2022). Εάν δε καταλειπόταν οποιαδήποτε αμφιβολία ως προς τον τρόπο που η αναθέτουσα Αρχή αντιλαμβάνεται την έννοια της διατάξεως αυτής, ο μέσος επιμελής διαγωνιζόμενος θα μπορούσε να διατυπώσει σχετικό διευκρινιστικό ερώτημα, κατά την ευχέρεια που του δίδει ο οικείος. όρος της οικείας διακήρυξης. Ωστόσο, όπως βάσιμα ισχυρίζεται αναθέτουσα αρχή και η παρεμβαίνουσα, η προσφεύγουσα διαμόρφωσε την οικονομική της προσφορά υπολογίζοντας τις συνολικές

εργοδοτικές εισφορές (περίοδος 7.7.2021 – 6.7.2023) με βάση το ποσοστό 24,69%, ενώ κατά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής της προσφοράς, ήτοι την 05.05.2021, ίσχυε ο Ν. 4756/2020, με βάση τον οποίο οι ασφαλιστικές εισφορές εργοδότη για εργαζόμενο με βαρέα ένσημα, μειώθηκαν σε ποσοστό 24,69% για πλήρη απασχόληση και ποσοστό 25.17% για μερική απασχόληση, μόνο έως και την 31η.12.2021 και όχι για το πέραν αυτού χρονικό διάστημα. Υπολογίζοντας η προσφεύγουσα τις ασφαλιστικές εισφορές με βάση τα μειωμένα αυτά ποσοστά και για το πέραν της 31ης.12.2021 χρονικό διάστημα κατ' εφαρμογή της ανωτέρω προσωρινού χαρακτήρα νομοθετικής ρύθμισης, η προσφεύγουσα υπέβαλε προσφορά κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας και ως εκ τούτου απορριπτέα. Εξάλλου, κρίσιμος χρόνος, από την άποψη του ισχύοντος νομοθετικού καθεστώτος, για τη διαμόρφωση της προσφοράς συμμετέχοντος σε διαγωνισμό, είναι ο χρόνος της διενέργειας του διαγωνισμού (στην προκείμενη περίπτωση η 05-05-2021) και ως εκ τούτου όφειλε η προσφεύγουσα να έχει υπολογίσει τις εργοδοτικές εισφορές με τη μείωση που προβλέπει ο νόμος μόνο για την περίοδο από 7.7.2021 – 31.12.2021, ενώ για την περίοδο 1.1.2022 – 6.7.2023, θα έπρεπε να τις έχει υπολογίσει με βάση το αυξημένο ποσοστό που ίσχυε πριν από τη δημοσίευση της εν λόγω ρύθμισης. Με τον τρόπο όμως αυτόν και μη διατυπωθείσας αμφιβολίας ή επιφύλαξης εκ μέρους της προσφεύγουσας ως προς το ισχύον κοινωνικοασφαλιστικό καθεστώς, αυτή δεν τήρησε τους ισχύοντες κοινωνικοασφαλιστικούς κανόνες, υπολογίζοντας ασφαλιστικές εισφορές κατώτερες των νομίμων, κατά παράβαση των όρων της Διακήρυξης, καθώς και των αντίστοιχων άρθρων 18 παρ. 2 και 95 παρ. 5 α' του ν. 4412/2016. Η πλημμέλεια δε αυτή συνιστά λόγο απόρριψης της προσφοράς της προσφεύγουσας, όπως ορθά έπραξε η αναθέτουσα αρχή (ΔΕΦΑΘ 2117/2021, ΔΕΦΘεσσαλ.218/2021), απορριπτομένων των περί του αντιθέτου ισχυρισμών της προσφεύγουσας, γενομένων δεκτών των ισχυρισμών της αναθέτουσας αρχής και της παρεμβαίνουσας. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με προρρηθέντα, ο μοναδικός λόγος της κρινόμενης προσφυγής πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος.

31. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η εξεταζόμενη προδικαστική προσφυγή πρέπει να απορριφθεί, κατά τα αναλυτικώς διαλαμβανόμενα στην παρούσα.

32. Επειδή, κατόπιν των ανωτέρω, η παρέμβαση πρέπει να γίνει δεκτή.

33. Επειδή, ύστερα από την σκέψη 31, το παράβολο που κατέθεσε η προσφεύγουσα πρέπει να καταπέσει (άρθρο 363 του Ν. 4412/2016).

Για τους λόγους αυτούς

Απορρίπτει την προδικαστική προσφυγή.

Δέχεται την παρέμβαση.

Ορίζει την κατάπτωση του καταβληθέντος παραβόλου.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2022 και εκδόθηκε στις 10 Φεβρουαρίου 2022 στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη.

Η Πρόεδρος
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΚΑΛΑΜΙΩΤΗ

Η Γραμματέας
ΦΩΤΕΙΝΗ ΜΑΡΑΝΤΙΔΟΥ
α/α ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΚΑΛΑΝΤΖΗ